

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Hargaša a sudkýň JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jany Baricovej v právnej veci žalobcu **A.** bytom v K., K., *zastúpeného JUDr. M.*, advokátom, so sídlom v Ž., B., proti žalovanému **Katastrálnemu úradu v Žiline** so sídlom v Žiline, A. Kmeťa 17, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného zn. Zo-5A/2006-Le (Pd) zo dňa 31. júla 2007 a zn.. Zo-5B/2006-Le (Pd) zo dňa 1. augusta 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 10S/169/2006-109 zo dňa 11. marca 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 10S/169/2006-109 z 11. marca 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí označených v záhlaví tohto rozsudku, ktorými žalovaný vyhovel protestu prokurátora a záznamy Správy katastra Čadca vykonané pod č. Z 532/2003 a Z 2461/2002, ktorými boli do katastra nehnuteľností dňa 11. decembra 2002 pod PVZ č. 44/03 a dňa 31. marca 2003 pod PVZ č. 127/03 zapísané notárske zápisnice č. N351/02, Nz297/02 zo dňa 28. augusta 2002 a č. N40/2003, Nz10243/2003 zo dňa 12. februára 2003 obsahujúce osvedčenie vyhlásenia o vydržaní podielov

v nehnuteľnostiach v prospech žalobcu zrušil a vec vrátil Správe katastra Čadca na ďalšie konanie.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že notárske zápisnice ako verejné listiny neobsahovali v čase vykonania záznamu náležitosti podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v platnom znení, a preto ani podľa jeho názoru neboli spôsobilé na zápis záznamom do katastra nehnuteľností, a teda správa katastra postupovala v rozpore s ustanovením § 36a ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Z uvedených dôvodov dospel krajský súd k záveru, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď vyhovel protestu prokurátora a vykonané záznamy Správy katastra Čadca ako nezákonné zrušil. V súvislosti s dovolávaním sa žalobcu na postup správy katastra podľa znenia § 79h v spojení s § 36a katastrálneho zákona v znení zákona č. 173/2004 Z. z. platného od 15. apríla 2004 krajský súd zdôraznil, že správa katastra bola povinná pri vykonaní záznamu postupovať podľa katastrálneho zákona v znení platnom v čase vykonania záznamu. Uviedol, že znenie § 79h katastrálneho zákona síce ustanovuje, ako má správa katastra postupovať v prípade, že jej po účinnosti zákona č. 173/2004 Z. z. príde na zápis do katastra nehnuteľností záznamom listina, ktorá nadobudla účinky právoplatného súdneho rozhodnutia pred účinnosťou tohto zákona, avšak poukázal na to, že v danom prípade, boli listiny zapísané záznamom ešte pred účinnosťou zákona č. 173/2004 Z. z., a preto podľa jeho názoru nebolo možné aplikovať postup, ktorého sa žalobca dovoľáva. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúci, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa názoru žalobcu nebol namieste postup prokurátora – podanie protestu. S poukazom na § 27 písm. e/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) namietal, že v danom prípade bol podaný protest prokurátora po viac ako troch rokoch. Žalobca namietal tiež procesné pochybenia krajského súdu spočívajúce v tom, že mu nebolo doručené písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe, a preto nemal možnosť kvalifikovane zaujať k nemu stanovisko. Ďalej namietal, že napriek ospravedlneniu právneho zástupcu z neúčasti na pojednávaní a jeho žiadosti o odročenie pojednávania krajský súd vo veci konal bez účasti žalobcu i jeho právneho zástupcu, čím znemožnil žalobcovi zaujať stanovisko k vykonanému dokazovaniu a navrhnúť ďalšie dôkazy. Preto mal za to, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a boli porušené jeho základné ústavné práva.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.), odvolanie prejednal na odvolacom pojednávaní nariadenom podľa § 250ja ods. 2 vety druhej O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Účastníci sa na odvolacie pojednávanie nariadené na deň 22. apríla 2009 nedostavili, i keď naň boli riadne a včas predvolaní; právneho zástupcovi žalobcu bolo predvolanie doručené 14. apríla 2009, žalovanému dňa 15. apríla 2009, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 250g ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. prejednal a rozhodol vec v ich neprítomnosti i s prihliadnutím na to, že nepovažoval ich účasť na odvolacom pojednávaní za nevyhnutnú. Právny zástupca žalobcu faxovým podaním zo dňa 15. apríla 2009 doplneným písomným podaním zo dňa 17. apríla 2009 ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom odvolacom pojednávaní z dôvodu kolízie s pojednávaním na Okresnom súde v Čadci vo veci sp. zn. 10Cb/1/2009, na ktoré bol skôr predvolaný. Rovnako ospravedlnil i neúčasť žalobcu z dôvodu, že sa v čase pojednávania zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky. Zároveň požiadal o odročenie odvolacieho pojednávania z dôvodu, že žalobca trval na účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní a nesúhlasil so substitúciou iného advokáta. Právny zástupca žalobcu k ospravedlneniu so žiadosťou o odročenie pojednávania nepripojil žiaden doklad. Odvolací súd preto konštatuje, že právny zástupca žalobcu neosvedčil ním tvrdené dôvody neprítomnosti na odvolacom pojednávaní, v dôsledku čoho nebolo možné jeho žiadosť o odročenie pojednávania akceptovať.

Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal námietkou žalobcu ohľadne odňatia možnosti konať pred súdom postupom krajského súdu, ktorý napriek ospravedlneniu neprítomnosti žalobcu so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania jeho zástupcu vec prejednal a rozhodol o nej v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

Zákonná úprava správneho súdnictva je obsiahnutá v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, kde v ustanovení § 250g ods. 2 O.s.p. je priamo upravený postup súdu v prípade, ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia.

Podľa § 250g ods. 2 O.s.p. ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

V prejednávanej veci preto neprichádzalo do úvahy primerané použitie ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. obsiahnutého v tretej časti O.s.p., a to s poukazom na § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p., podľa ktorého sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona len pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti (t. j. v piatej časti - správne súdnictvo).

Z obsahu zápisnice o pojednávaní na krajskom súde dňa 11. marca 2008 založenej na číslach listov 105 až 107 súdneho spisu vyplynulo, že krajský súd nariadil vec prejednať v neprítomnosti žalobcu po zistení jeho neprítomnosti a po oboznámení sa s podaním doručeným súdu 28. februára 2008 (založeným na čísle listu 104 súdneho spisu), ktorým právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neprítomnosť a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním na Krajskom súde v Žiline.

Odvolací súd z obsahu predloženého spisu zistil, že právny zástupca žalobcu ani dôvody svojej neprítomnosti na súde prvého stupňa neosvedčil žiadnym dokladom (kópiou predvolania na pojednávanie).

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo rovnako vecou právneho zástupcu žalobcu, aby zvolil postup podľa § 25 ods. 3 O.s.p. a dal sa zastúpiť iným advokátom. Substitúciu mohol právny zástupca žalobcu využiť, nakoľko mu to umožňovalo i žalobcom udelené písomné plnomocenstvo zo dňa 21. septembra 2006, ktorým dal súhlas, aby sa dal splnomocnený advokát zastúpiť iným advokátom. V intenciách citovaných ustanovení mohol právny zástupca žalobcu zväziť prípadne možnosť nechať sa zastúpiť iným advokátom v súbežnej veci na Krajskom súde v Žiline.

Postup súdu prvého stupňa považuje preto odvolací súd za zákonný, v súlade s § 250g ods. 2 O.s.p. a so zásadami platnými v konaní podľa piatej časti O.s.p. Vzhľadom na to, že podľa § 250g ods. 2 O.s.p. súd môže prejednať vec aj v neprítomnosti účastníkov, prejednaním veci v neprítomnosti žalobcu, ktorý bol o pojednávaní podľa dokladov nachádzajúcich sa v spise krajského súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne upovedomený, nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom, pretože si toto právo uplatnil už podaním žaloby na preskúmanie rozhodnutí žalovaného súdom. V zmysle uvedeného námietky žalobcu na správnosť a zákonnosť napadnutého rozsudku nemali podľa názoru odvolacieho súdu vplyv.

Len pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že sama kolízia pojednávania toho istého zástupcu účastníka na rozdielnych súdoch nie je bez ďalšieho dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania obzvlášť v prípade, že právny zástupca účastníka o kolízii mal vedomosť a dostatočný časový priestor na to, aby vzniknutú situáciu zabezpečil inak. Ak v takom prípade súd prvého stupňa vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti účastníka a jeho zástupcu, a to napriek žiadosti o odročenie pojednávania, neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, a preto nebol dôvod pre zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

V prejednávanom prípade boli podrobené súdnemu preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia žalovaného o proteste prokurátora proti opatreniam, ktorými boli záznamy vykonané Správou katastra Čadca, ktorými boli do katastra nehnuteľností zapísané notárske zápisnice obsahujúce osvedčenie vyhlásenia o vydržaní podielov v nehnuteľnostiach v prospech žalobcu.

Protest prokurátora je v zmysle § 21 ods. 2 písm. a/ zákona o prokuratúre právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy.

V zmysle § § 22 ods. 1 zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený podať protest proti a) všeobecne záväznému právnemu predpisu vydanému orgánom verejnej správy, b) opatreniu, c) rozhodnutiu, ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Konanie o proteste prokurátora je osobitné konanie, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím, bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o proteste prokurátora sa primerane vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (§ 24 ods. 1, 2 zákona o prokuratúre).

Pravidlá postupu týkajúce sa konania o proteste prokurátora sú upravené v § 22 až 27 zákona o prokuratúre, ale aj v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oddiele 4 štvrtej časti označenej ako „Preskúmanie rozhodnutí“, konkrétne v ustanovení § 69.

Inštitút protestu prokurátora ako mimoriadny opravný prostriedok slúži predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí a opatrení - na odstraňovanie nesúladu medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím opatrením. Podaním protestu prokurátora vzniká právny vzťah medzi správnym orgánom a prokurátorom. Základným obsahom tohto vzťahu je právo prokurátora žiadať

vybavenie protestu (zrušiť právoplatné rozhodnutie resp. opatrenie alebo ho nahradiť novým, ktoré bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi) a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť o proteste prokurátora. Treba zdôrazniť, že od podania protestu až do vydania rozhodnutia o proteste nevzniká právny vzťah medzi účastníkmi konania a konajúcim správnym orgánom ani medzi účastníkmi konania a prokurátorom - podanie protestu sa uskutočňuje nezávisle od vôle účastníka a to aj vtedy, ak dal k takému konaniu podnet.

Správny orgán, ktorý rozhodnutie alebo opatrenie vydal, má dve možnosti – buď protestu prokurátora vyhovie alebo mu nevyhovie resp. mu vyhovie iba čiastočne.

V prvom prípade ide o špeciálny prípad autoremedúry, pri ktorom sa nevyžaduje súhlas účastníkov konania.

V zmysle § 26 ods. 9 zákona o prokuratúre proti rozhodnutiu o proteste prokurátora proti opatreniu sa nemožno odvolať ani podať rozklad. Takéto rozhodnutie však je preskúmateľné súdom.

Predmetom žaloby je rozhodnutie správneho orgánu o proteste prokurátora, pričom súd skúma najmä to, či protest prokurátora bol podaný oprávneným subjektom, či bol podaný v zákonom stanovenej lehote a či dôvody v ňom uvedené nevybočujú z rámca zákona.

Jednou z podmienok postupu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodnutie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“, t. j. preskúmavania zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych orgánov je, že návrhom napadnutým rozhodnutím a postupom správneho orgánu došlo k ukráteniu na právach tej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá tento návrh podáva (§ 247 ods. 1 O.s.p.), ako aj že ide o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

Z tohto pohľadu by sa mohlo javiť, že rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo zrušené rozhodnutie správy katastra a vec jej bola vrátená na ďalšie konanie, nemení nič na subjektívnych právach účastníkov správneho konania, pričom neskoršie správne rozhodnutie vo veci samej môže byť napadnuté na súde opravným prostriedkom podľa § 250l a nasl. O.s.p.

V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 43/03, I. ÚS 3/01, I. ÚS 37/95) požiadavka zakotvená v čl. 46 ods. 2 ústavy však nemôže byť závislá od toho, v akom type (druhu) správneho konania (riadneho alebo mimoriadneho) sa rieši spor o právo, ktorý vzhľadom na svoju povahu nemôže byť vylúčený z právomoci súdu.

Z týchto dôvodov môže byť predmetom preskúmania súdom aj právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vydané v konaní, ktorým bolo vyhovené protestu prokurátora. Predmetom preskúmania súdom v tomto prípade môžu byť ale len rozhodnutia vydané v konaní o proteste prokurátora, nie pôvodné rozhodnutie alebo opatrenie správneho orgánu, ktoré bolo protestom prokurátora napadnuté; úlohou súdu v tomto preskúmovacom konaní nie je riešiť otázku zákonnosti pôvodného rozhodnutia alebo opatrenia z hľadiska jeho obsahu.

Nakoľko ustanovenie § 247 ods. 2 O.s.p. dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, a žalobca sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného v konaní o proteste prokurátora, predmetom preskúmania súdom v prejednávanej veci mohla byť len zákonnosť tohto rozhodnutia, ktorým žalovaný vyhovel protestu prokurátora, a to (obdobne ako pri odvolaní) z hľadiska, či protestu prokurátora malo alebo nemalo byť vyhovené. V tomto preskúmovacom konaní nemohlo byť úlohou súdu riešiť otázku zákonnosti pôvodného rozhodnutia z hľadiska námietok žalobcu. Všetky tieto námietky žalobca môže uplatniť v novom správnom konaní, v ktorom správa katastra bude znova rozhodovať o zápise predmetných notárskych zápisníc obsahujúcich osvedčenie vyhlásenia o vydržaní.

Vychádzajúc z obsahu protestu prokurátora, ktorý na základe listinných dôkazov bol prokurátorom odôvodnený nedodržaním ustanovení katastrálneho zákona, ani odvolací súd nevzhliadol nijaký zákonný dôvod, pre ktorý by nemalo byť protestu prokurátora vyhovené. Nepochybil preto správny orgán a nepochybil ani krajský súd, keď žalobu zamietol.

K námietke žalobcu s poukazom na § 27 písm. e/ zákona o prokuratúre, že v danom prípade bol podaný protest prokurátora po viac ako troch rokoch, je potrebné uviesť, že na konanie o proteste prokurátora proti opatreniu podľa § 26 zákona o prokuratúre sa ustanovenie § 27 písm. e/ tohto zákona nevzťahuje, a preto k nej nebolo možné prihliadnuť. Ani žalobcom namietané procesné pochybenie krajského súdu spočívajúce v nedoručení písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe nemohlo mať za následok zrušenie napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a z týchto dôvodov napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v tomto konaní úspešný a žalovanému preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania žalobcu žiadne trovy nevznikli a ani ich náhradu neuplatnil.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 22. apríla 2009

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth